

OBEC STREKOV

NÁVRH

Všeobecne záväzné nariadenie Obce Strekov

č. **1** /2026

**o miestnom systéme prevencie, monitorovania, informovania a súčinnosti pri
výskyte a šírení zlatého žltnutia viniča (Grapevine flavescence dorée
phytoplasma)**

Návrh VZN vyvesený dňa:	[doplniť]
Návrh VZN zvesený dňa:	[doplniť]
VZN schválené Obecným zastupiteľstvom v Strekove dňa:	[doplniť]
Uznesenie OZ Strekov č.:	[doplniť]
VZN po schválení vyvesené dňa:	[doplniť]
VZN nadobúda účinnosť dňa:	[doplniť]

Obecné zastupiteľstvo v Strekove podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 4 ods. 3 písm. h), § 4 ods. 5 písm. b), § 6 ods. 1 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov¹, v nadväznosti na právnu úpravu rastlinolekárskej starostlivosti a ochranné opatrenia proti karanténym škodcom rastlín², vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“).

§ 1

Predmet úpravy a účel VZN

- (1) Toto VZN ustanovuje miestny systém organizačných, informačných, preventívnych, monitorovacích a koordinačných činností obce Strekov (ďalej len „obec“) na podporu včasného zistenia podozrenia na výskyt a obmedzovania šírenia zlatého žltnutia viniča (*Grapevine flavescence dorée* phytoplasma; ďalej len „GFDP“) a jeho prenášača, cikádky *Scaphoideus titanus*, na území obce.
- (2) Účelom VZN je najmä zabezpečiť rýchly tok informácií medzi obcou, vlastníkami a užívateľmi pozemkov, vinohradníkmi, Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym v Bratislave (ďalej len „kontrolný ústav“ alebo „ÚKSÚP“) a ďalšími príslušnými orgánmi verejnej správy a vytvoriť podmienky na koordinovanú miestnu prevenciu a osvetu.
- (3) GFDP je karanténnym škodcom Únie, ktorého výskyt je na území Únie známy. Jeho právny režim, povinnosti dotknutých osôb a oprávnenia príslušných rastlinolekárskeho orgánov upravujú osobitné predpisy a záväzné akty vydané na ich základe.³
- (4) Týmto VZN sa nezakladá rastlinolekárska kontrolná právomoc obce ani oprávnenie obce alebo orgánu zriadeného obcou vstupovať bez súhlasu na súkromné pozemky, odoberať vzorky, úradne určovať alebo potvrdzovať výskyt GFDP, nariaďovať rastlinolekárske opatrenia, ukladať povinnosť likvidácie viniča alebo ukladať sankcie za porušenie povinností podľa rastlinolekárskeho predpisov.
- (5) Toto VZN nemení, nenahrádza ani neobmedzuje povinnosti vyplývajúce priamo zo zákona, práva Európskej únie, rozhodnutí ÚKSÚP, verejných vyhlášok o vyhlásení karantény ani z iných záväzných aktov príslušných orgánov. Ak je pre územie obce vyhlásená karanténa, postupuje sa prednostne podľa aktuálne účinných karanténnych opatrení.⁴

§ 2

Vymedzenie pojmov

- (1) Na účely tohto VZN sa rozumie
 - a) „GFDP“ – *Grapevine flavescence dorée* phytoplasma, pôvodca ochorenia zlaté žltnutie viniča,

¹ Čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky; § 4 ods. 3 písm. h), § 4 ods. 5 písm. b), § 6 ods. 1 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

² Najmä § 8 až 10 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení neskorších predpisov a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, najmä jeho články 14 a 15.

³ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2072 z 28. novembra 2019 v platnom znení, príloha II časť B; *Grapevine flavescence dorée* phytoplasma je zaradená medzi karanténnych škodcov Únie, ktorých výskyt je na území Únie známy.

⁴ Pre územie obce Strekov bola vyhlásená karanténa verejnou vyhláškou Okresného úradu Nové Zámky, pozemkového a lesného odboru, č. OU-NZ-PLO-2025/026379-003 z 11. septembra 2025, v znení neskorších zmien a doplnení, vrátane zmeny č. OU-NZ-PLO-2026/008510-002 z 12. januára 2026 a ďalších aktuálnych zmien. Pri aplikácii VZN je potrebné vždy vychádzať z aktuálne účinného znenia karanténnej verejnej vyhlášky.

- b) „vektor“ – cikádka *Scaphoideus titanus*, ktorá je významným prenášačom GFDP,
- c) „podozrením na výskyt GFDP“ – informácia, pozorovanie alebo súbor viditeľných príznakov, ktoré môžu nasvedčovať možnému výskytu GFDP; podozrenie nie je úradným potvrdením výskytu škodcu,
- d) „príslušným rastlinolekárskeym orgánom“ – orgán verejnej správy, ktorému osobitný predpis zveruje rastlinolekársku kontrolu, nariaďovanie rastlinolekárskeho opatrení alebo rozhodovanie o karanténe; najmä ÚKSÚP a v zákonom ustanovenom rozsahu príslušný okresný úrad,
- e) „dobrovoľnou obhliadkou“ – vizuálne pozorovanie pozemku alebo porastu vykonané členom miestnej pracovnej skupiny výlučne na základe predchádzajúceho súhlasu vlastníka, nájomcu alebo iného oprávneného užívateľa pozemku.

§ 3

Miestna pracovná skupina pre ochranu viniča

- (1) Na koordináciu činností podľa tohto VZN obec využíva Miestnu pracovnú skupinu pre ochranu viniča (ďalej len „pracovná skupina“), ktorú obecné zastupiteľstvo zriadi ako dočasnú komisiu podľa § 15 zákona o obecnom zriadení. Zloženie, počet členov, predsedu a dobu činnosti pracovnej skupiny určí obecné zastupiteľstvo samostatným uznesením.⁵
- (2) Pracovná skupina plní výlučne poradné, iniciatívne, monitorovacie, informačné a koordinačné úlohy. Najmä
 - a) zhromažďuje podnety a miestne pozorovania týkajúce sa možného výskytu GFDP alebo vektora,
 - b) vykonáva orientačné vizuálne pozorovanie z verejne prístupných miest a z pozemkov vo vlastníctve alebo správe obce,
 - c) po predchádzajúcom súhlase oprávnenej osoby vykonáva dobrovoľné obhliadky súkromných pozemkov,
 - d) poskytuje vlastníkom a užívateľom pozemkov informačné materiály obce, ÚKSÚP a iných príslušných orgánov,
 - e) pripravuje pre obec podklady na podanie podnetu ÚKSÚP a na ďalšiu komunikáciu s príslušnými orgánmi,
 - f) vedie pracovnú evidenciu lokalít, pri ktorých bol obci oznámený alebo obcou zaznamenaný možný výskyt GFDP, pričom dôsledne odlišuje podozrenie od úradne potvrdeného výskytu,
 - g) podieľa sa na organizácii osvetových, informačných a dobrovoľných preventívnych aktivít a na koordinácii plnenia povinností obce na pozemkoch a vo verejnej zeleni vo vlastníctve alebo správe obce,
 - h) poskytuje súčinnosť ÚKSÚP alebo inému príslušnému orgánu, ak o ňu tento orgán obec požiada a ak je takáto súčinnosť v súlade s právnymi predpismi.

⁵ § 15 ods. 1 až 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov: obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány; ich zloženie a úlohy vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

(3) Pracovná skupina nie je orgánom rastlinolekárskej kontroly. Člen pracovnej skupiny nie je na základe členstva v pracovnej skupine oprávnený

- a) vstúpiť bez súhlasu oprávnenej osoby na súkromný pozemok, do záhrady, vinohradu, stavby alebo iného neverejného priestoru,
- b) požadovať predloženie dokladov, vysvetlení alebo údajov, odoberať vzorky rastlín, pôdy alebo iného materiálu,
- c) vyhlásiť alebo potvrdiť, že rastlina alebo pozemok sú infikované GFDP,
- d) uložiť vlastníkovi alebo užívateľovi pozemku povinnosť, záväznú lehotu, zákaz, príkaz na ošetrovanie, vyklčovanie, odstránenie alebo zničenie rastliny alebo porastu,
- e) uložiť sankciu alebo vyhotoviť protokol s účinkami úradnej rastlinolekárskej kontroly.

(4) Ak je člen pracovnej skupiny zároveň osobou, ktorej príslušný orgán samostatne priznal alebo zveril oprávnenie podľa osobitného predpisu alebo konkrétneho poverenia, pri výkone takéhoto oprávnenia nekoná na základe tohto VZN ani z titulu členstva v pracovnej skupine.

§ 4

Postup obce pri podozrení na výskyt GFDP a súčinnosť s ÚKSÚP

(1) Ak obec alebo pracovná skupina získa informáciu nasvedčujúcu podozreniu na výskyt GFDP, obec bezodkladne zabezpečí základné identifikačné údaje potrebné na postúpenie podnetu, najmä označenie lokality alebo pozemku, stručný opis pozorovaných príznakov, dátum zistenia a dostupnú obrazovú dokumentáciu získanú zákonným spôsobom. Týmto úkonom sa nevykonáva rastlinolekárska kontrola a nevyslovuje sa záver o prítomnosti GFDP.

(2) Obec bezodkladne postúpi podnet ÚKSÚP. Ak to povaha veci vyžaduje, obec súčasne informuje aj iný príslušný orgán verejnej správy, najmä príslušný okresný úrad.

(3) Podanie podnetu ÚKSÚP obec neodkladá do času vykonania dobrovoľnej obhliadky ani ho nepodmieňuje predchádzajúcou výzvou vlastníkovi alebo užívateľovi pozemku na odstránenie pozorovaného stavu.

(4) Ak vlastník, nájomca alebo iný oprávnený užívateľ súkromného pozemku nesúhlasí s dobrovoľnou obhliadkou pracovnou skupinou, obec túto skutočnosť rešpektuje. Odmietnutie súhlasu nie je porušením tohto VZN. Ak podozrenie trvá, obec bezodkladne postúpi dostupné informácie ÚKSÚP a ďalší postup ponechá na príslušný rastlinolekársky orgán.

(5) Rastlinolekársku kontrolu zdravotného stavu rastlín, vstup na pozemky bez súhlasu v rozsahu zákonného oprávnenia, odber vzoriek, úradné zisťovanie a ukladanie rastlinolekárskeho opatrení vykonáva príslušný rastlinolekársky orgán podľa osobitného predpisu.⁶

(6) Po postúpení podnetu obec na požiadanie poskytne ÚKSÚP alebo inému príslušnému orgánu primeranú súčinnosť, najmä dostupné informácie o lokalite, prístup k pozemkom vo vlastníctve alebo

⁶ § 8 ods. 1 písm. b), d) a f), § 9 a § 10 zákona č. 405/2011 Z. z. Kontrolný ústav podľa § 9 vykonáva rastlinolekársku kontrolu a môže rozhodnutím nariadiť zákonom ustanovené opatrenia vrátane preventívnej ochrany alebo likvidácie ohrozených porastov; fytoinšpektor je podľa § 10 oprávnený vstupovať na pozemky a odoberať vzorky.

správe obce, organizačnú pomoc pri informovaní dotknutých osôb a pomoc pri zverejnení verejných vyhlášok a odborných usmernení.

(7) Ak príslušný orgán vydá rozhodnutie, verejnú vyhlášku alebo iný záväzný akt, ktorým uloží rastlinolekárске alebo karanténne opatrenia, obec pri svojich činnostiach podľa tohto VZN postupuje v súlade s týmto aktom a neposkytuje informácie ani odporúčania, ktoré by jeho obsah menili, zužovali alebo rozširovali.

§ 5

Spolupráca s vlastníkmi, nájomcami a užívateľmi pozemkov

(1) Povinnosť osoby oznámiť príslušnému orgánu výskyt alebo podozrenie na výskyt karanténneho škodcu, poskytnúť zákonom ustanovenú súčinnosť fytoinšpektorovi a dodržiavať pokyny orgánov rastlinolekárskej starostlivosti vzniká priamo z osobitných predpisov alebo zo záväzného aktu príslušného orgánu; toto VZN takúto povinnosť nevytvára ani nemení.

(2) Každá osoba môže popri splnení povinností podľa osobitných predpisov dobrovoľne oznámiť obci podozrenie na výskyt GFDP, požiadať obec o sprostredkovanie kontaktu s ÚKSÚP alebo o poskytnutie aktuálnych informačných materiálov.

(3) Dobrovoľná obhliadka súkromného pozemku pracovnou skupinou sa vykoná iba po predchádzajúcom súhlase vlastníka, nájomcu alebo iného oprávneného užívateľa. Súhlas možno odmietnuť alebo odvolať bez sankcie podľa tohto VZN. Tým nie sú dotknuté zákonné oprávnenia fytoinšpektora alebo inej oprávnenej osoby vykonávajúcej úradnú kontrolu.

(4) Pracovná skupina môže vlastníkovi alebo užívateľovi pozemku odporučiť dobrovoľný postup len v rozsahu, v akom zodpovedá aktuálnym oficiálnym informáciám a odporúčaniam ÚKSÚP. Také odporúčanie nemá povahu rozhodnutia, príkazu ani záväzného rastlinolekárskeho opatrenia.

(5) Ak záväzná verejná vyhláška, rozhodnutie alebo iný akt príslušného orgánu ukladá dotknutej osobe konkrétnu povinnosť, táto povinnosť je záväzná z titulu uvedeného aktu a jej splnenie nemožno odmietnuť s odkazom na dobrovoľný charakter spolupráce podľa tohto VZN.

§ 6

Informovanie verejnosti, miestny monitoring a evidencia rizikových lokalít

(1) Obec zabezpečuje primerané a pravidelné informovanie verejnosti najmä prostredníctvom svojho webového sídla, úradnej tabule, miestneho rozhlasu, informačných stretnutí alebo iným v obci obvyklým spôsobom.

(2) Obec prednostne zverejňuje alebo sprístupňuje informácie pochádzajúce z ÚKSÚP, príslušného okresného úradu, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky alebo iného príslušného orgánu, najmä

- a) platné verejné vyhlášky a rozhodnutia o karanténe a ich zmeny,
- b) aktuálne signalizácie a odporúčané termíny ochrany proti vektoru,
- c) informácie o povinnostiach pri podozrení na výskyt GFDP a o spôsobe kontaktovania ÚKSÚP,
- d) odborné informačné materiály o príznakoch ochorenia a zásadách prevencie.

(3) Obec môže viesť pracovnú mapu rizikových lokalít. V mape sa zreteľne rozlišuje medzi lokalitou s neovereným podozrením a lokalitou s úradne potvrdeným výskytom. Za úradne potvrdený výskyt sa považuje len výskyt potvrdený alebo oznámený príslušným orgánom.

(4) Verejne zverejnená mapa alebo iný verejný výstup nesmie bez osobitného právneho dôvodu obsahovať meno, adresu ani iný údaj identifikujúci vlastníka alebo užívateľa súkromného pozemku.

§ 7

Pozemky a verejná zeleň vo vlastníctve alebo správe obce

(1) Obec na pozemkoch a vo verejnej zeleni vo svojom vlastníctve alebo správe vykonáva primerané vizuálne sledovanie výskytu príznakov GFDP a vektora a plní všetky povinnosti, ktoré pre ňu vyplývajú z osobitných predpisov a aktuálne účinných karanténnych opatrení.

(2) Pri zistení príznakov alebo iného podozrenia na pozemku vo vlastníctve alebo správe obce obec bezodkladne oznámi túto skutočnosť ÚKSÚP a umožní výkon úradnej rastlinolekárskej kontroly v rozsahu podľa osobitných predpisov.

(3) Ošetrovanie, odstránenie alebo likvidáciu viniča, hostiteľských rastlín alebo iného rastlinného materiálu na pozemkoch vo vlastníctve alebo správe obce obec vykoná v súlade so záväznými karanténnymi opatreniami, rozhodnutiami príslušných orgánov a pravidlami používania prípravkov na ochranu rastlín, požiarnej ochrany, ochrany životného prostredia a nakladania s odpadom.

(4) Obec môže organizovať spoločné preventívne a informačné aktivity s vinohradníkmi a vlastníkmi súkromných pozemkov. Účasť súkromných osôb na takých aktivitách je dobrovoľná, ak povinnosť vykonať konkrétne opatrenie nevyplýva priamo zo záväzného právneho aktu.

§ 8

Dokumentácia a ochrana osobných údajov

(1) Pracovná skupina a obec vedú na účely postupu podľa tohto VZN len takú dokumentáciu, ktorá je primeraná a nevyhnutná na identifikáciu podnetu, jeho postúpenie príslušnému orgánu, evidenciu vykonanej komunikácie a koordináciu činností obce.

(2) Pri spracúvaní osobných údajov obec postupuje podľa všeobecných predpisov o ochrane osobných údajov.⁷

(3) Fotodokumentáciu na súkromnom pozemku pracovná skupina vyhotovuje iba so súhlasom oprávnenej osoby. Pri dokumentovaní z verejne prístupného miesta sa postupuje primerane účelu, bez zbytočného zachytávania osôb, interiérov obydli alebo iných údajov nesúvisiacich s podozrením na výskyt GFDP.

(4) Zápis, fotografia alebo mapa vytvorená obcou alebo pracovnou skupinou podľa tohto VZN nie je protokolom z úradnej rastlinolekárskej kontroly a sama osebe nemôže byť podkladom na vyslovenie záväzného záveru o výskyte GFDP alebo na uloženie rastlinolekárskeho opatrenia.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 (všeobecné nariadenie o ochrane údajov – GDPR) a zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

§ 9

Záväzné rastlinolekárské opatrenia a zodpovednosť

- (1) Povinnosť vyklčovať, odstrániť, zničiť alebo inak ošetriť vinič alebo inú hostiteľskú rastlinu, obmedziť užívanie pozemku, umožniť úradný vstup alebo odber vzoriek, prípadne vykonať iné rastlinolekárské opatrenie sa uplatní len v rozsahu, v akom vyplýva priamo z právneho predpisu alebo zo záväzného rozhodnutia, verejnej vyhlášky či iného aktu príslušného orgánu.
- (2) Obec ani pracovná skupina podľa tohto VZN neurčujú, či sú splnené podmienky na povinnú likvidáciu jednotlivých krov alebo celého vinohradu
- (3) Odmietnutie dobrovoľnej obhliadky, neposkytnutie dobrovoľnej súčinnosti pracovnej skupine alebo nevykonanie jej nezáväzného odporúčania nie je porušením tohto VZN a obec za také konanie neukladá sankciu.
- (4) Ak má obec dôvodné informácie nasvedčujúce nesplneniu povinnosti uloženej osobitným predpisom alebo záväzným aktom príslušného orgánu, môže túto skutočnosť oznámiť príslušnému orgánu. O zodpovednosti a sankcii rozhoduje orgán určený osobitným predpisom.

§ 10

Záverečné ustanovenia

- (1) Toto VZN bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Strekove dňa [doplniť] uznesením č. [doplniť].
- (2) Toto VZN nadobúda účinnosť pätnástym dňom od jeho vyvesenia na úradnej tabuli obce, ak nebude v súlade so zákonom určený neskorší deň účinnosti.⁸

[meno a priezvisko]
starosta obce Strekov

⁸ § 6 ods. 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

SPRIEVODNÁ LEGISLATÍVNA POZNÁMKA PRE PREDKLADATEĽA

(nie je súčasťou VZN)

1. Pracovnú skupinu odporúčame zriadiť súčasne so schválením VZN samostatným uznesením obecného zastupiteľstva ako dočasnú komisiu podľa § 15 zákona č. 369/1990 Zb. VZN preto neurčuje konkrétne mená ani počet členov; tie patria do uznesenia obecného zastupiteľstva.
2. Návrh zámerne neukladá vlastníkom súkromných pozemkov novú povinnosť vpustiť obecnú pracovnú skupinu na pozemok, neumožňuje skupine odber vzoriek ani nariaďovanie likvidácie. Tieto právomoci sú ponechané ÚKSÚP a ďalším príslušným orgánom podľa zákona č. 405/2011 Z. z. a podľa aktuálne účinných karanténnych aktov.
3. Ku dňu prípravy návrhu je obec Strekov zahrnutá do zamorenej zóny vyhlásenej Okresným úradom Nové Zámky pre výskyt GFDP. Karanténna verejná vyhláška ukladá priamo dotknutým osobám konkrétne povinnosti, okrem iného umožniť úradnú kontrolu a odber vzoriek, sledovať zdravotný stav vinohradov, oznamovať podozrenia ÚKSÚP a vykonávať ďalšie určené opatrenia. Z toho dôvodu VZN tieto povinnosti iba rešpektuje a odkazuje na ich aktuálne znenie; ich prepis do VZN by vytváral riziko rozporu pri každej ďalšej zmene verejnej vyhlášky.
4. Ak obec chce mať popri VZN aj praktický pracovný manuál pre členov skupiny (kontaktné osoby, formulár podnetu ÚKSÚP, vzor súhlasu s dobrovoľnou obhliadkou, internú mapu rizikových lokalít), odporúčame ho prijať ako interný organizačný dokument obce, nie ako všeobecne záväznú normu.

Odporúčaný sprievodný návrh uznesenia OZ

„Obecné zastupiteľstvo v Strekove podľa § 15 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov zriaďuje na dobu [doplniť] Miestnu pracovnú skupinu pre ochranu viniča ako dočasnú poradnú, iniciatívnu a monitorovaciu komisiu obecného zastupiteľstva; volí za jej členov [doplniť] a určuje jej úlohy v rozsahu § 3 Všeobecne záväzného nariadenia Obce Strekov č. []/2026.“